

Kommentarer till ”Själva landshövdingehuspsykosen” av Veronika Yngwe

Den här texten har något som onekligen gör att jag fastnar för den. Jag tror att vi kan kalla det ett gott humör. Stoffet i sig är inte märkvärdigt: berättaren sitter där hemma hos sig – kanske med penna i hand och det oskrivna pappret framför sig – och låter tanken flyga iväg dit omgivningens störande ljud tar henne. Det finns berättare som har gjort det till en konst att skriva roande och läsvärt om det ytterst lilla, till synes ovidkommande, med som ändå samtidigt får något sagt om vad det är att leva – tänk exempelvis Slas, tänk Claes Hylinger. Jag vill påstå att Veronika Yngwe har något på gång som har börjat gå åt det hållet. Och under tiden har både hon och hennes läsare roligt på vägen. Yngwe skriver nämligen med en tilltalande lätthet. Med en stuns i steget.

Öppningen ”Jag vaknar till ljudet av grannarnas morgonknall” är skojig, inte minst med tanke på att den varierar en mera klassisk, tillika uttjatad öppning som exempelvis att någon vaknar med ett ryck – det är påfallande hur många manus vi får inskickade till oss som faktiskt börjar just så: ”Jag vaknade med ett ryck.”

Om man som jag inte är ifrån Göteborg, är klargörandet kring själva begreppet landshövdingehus väsentligt. (Det låter minsann ståndsmässigt värre, och inte självklart som de trevåningshus med smålägenheter, med bottenvåningen i sten och ovanvåningarna i trä, byggda i första hand åt stora familjer ur arbetarklassen.) Om detta kunde gott ha sagts något ytterligare.

”Arbeit macht NICHT frei!” – Jag säger: Don’t go there! Möjligen ska man kunna tillåtas att skämta om allt och alla, men då måste det på något sätt kännas motiverat, fylla en funktion, och i en text som den här tycker åtminstone inte jag att man ska skämta utifrån ett uttryck kopplat till koncentrationsläger ...

Att många arbetare i Sverige för hundra år sedan inte var läs- och skrivkunniga vete sjuutton, däremot kan man förstås gå med på att ordet ”integritet” inte ingick i deras dagliga vokabulär. Att välja ett uttryck som ”lingonvecka” om något för hundra år sedan ter sig närmast som en anakronism, men eftersom Yngwe här sysslar just med att ställa då mot nu är det kanske inte helt fel ändå. Roligt också hur hon skriver att övriga punkter utöver de nämnda finns dolda i undertexten.

På minuskontot kan sättas att det mellan varven känns lite pratigt – texten och berättandet skulle tjäna på att stramas åt något. Men överlag är ”Själva landshövdingehuspsykosen” (säg den titel fem gånger på raken utan att snubbla med tungan) kul läsning och roligt resonerande i stilen. Det är svårare än många tror att skriva roligt. Men, som sagt, det här är skrivet med ett gott humör som uppväger vad som annars lätt kunde avfärdas som gnälligt, en lustfylldhet till det berättade – en lust till ord och uttryck – som smittar av sig på läsaren. Dessutom finns här ett återkommande ledmotiv: ”Vem är jag som kan med att klaga ...” – snyggt.

Stockholm 2009-10-28

Christian Manfred
Förlagsredaktör
Wahlström & Widstrand

